

Katsaus Lapin hyvinvointialueen strategian toteutumisen ja toimeenpanon etenemiseen

Hyvinvointialuejohtaja Jari Jokela

Webinaari järjestöille 18.3.2024

lapha.fi

Lapin hyvinvointialue

Lappi buresveadjinguovlu
Laapi pyereestváijeemkuávlu
Lappi pue'rrvääjjamvu'vdd

Lapin hyvinvointialue

Lappi buresveadjinguovlu
Laapi pyereestvaijeemkuávlu
Lappi pue'rrvääjjamvu'vdd

Missio

Turvallinen kumppani koko elämän.

Visio

**Lapissa elämme hyvää ja turvallista elämää.
Meillä ihmiset ja palvelut kohtaavat
oikeissa paikoissa oikeaan aikaan.**

Arvot

Yhdenvertainen

Vastuullinen

Luotettava

Inhimillinen

Strategiset painopisteet

Asiakaskokemus

Vastaamme lappilaisten odotuksiin ja kannustamme sekä tuemme oman hyvinvoinnin edistämiseen.

Henkilöstökokemus

Olemme oman työmme arvostettuja kehittäjiä. Arvostava johtaminen, työn vaatavuutta vastaava palkka ja vaikutusmahdollisuudet omaan työhön lisäävät työn vetovoimaa.

Vaikuttavuus

Edistämme hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta sekä kavennamme hyvinvointi- ja terveyseroja. Panostamme toiminnassamme vaikuttavuuteen, laatuun, kustannustehokkuuteen ja kumppanuuteen.

Talouden tasapaino

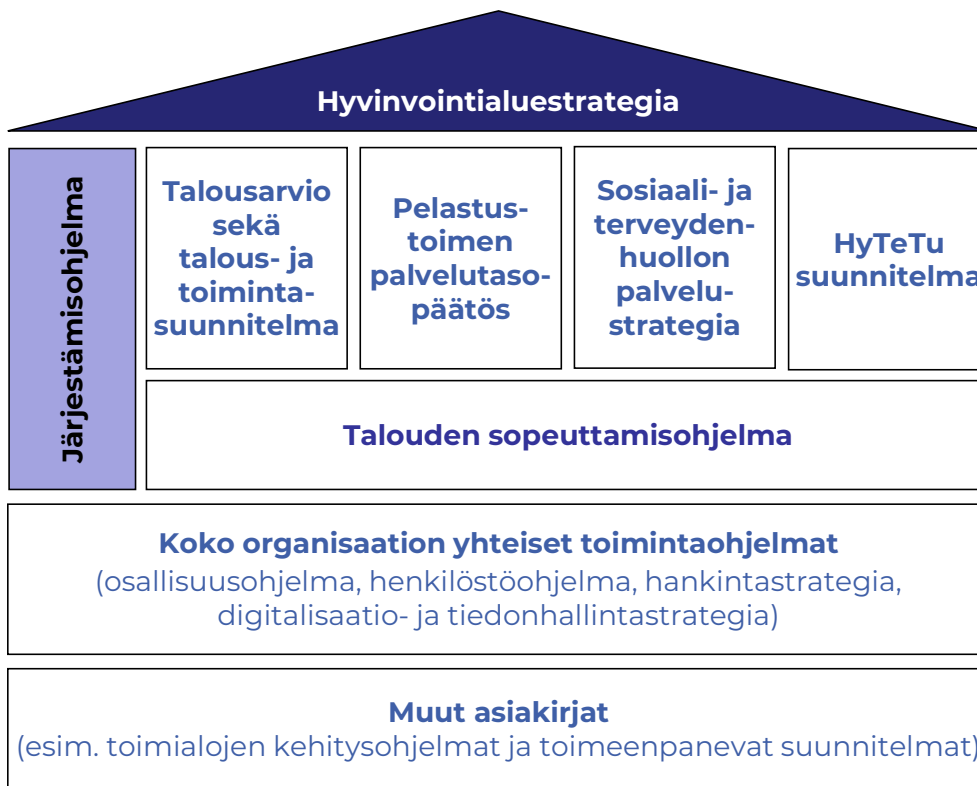
Hallitsemme kustannuskehitystä vaikuttavalla ja oikea-aikaisella toiminnalla ja työskentelemme resurssitehokkaasti.

Hyvä johtaminen

Takaamme arjessa onnistumisen hyvällä johtamisella.

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategian ja talouden sopeuttamisohjelman sekä järjestämishjelman roolit kannattaa määrittää tarkasti, jottei niiden välille synny päällekkäisyyttä ja jotta toimeenpano on suoraviivaista

Lapin hyvinvointialueen eri ohjelmien ja dokumenttien rooli

- **Hyvinvointialuestrategia määrittää suunnan ja vision hyvinvointialueelle: kaiken toiminnan tulee olla strategian mukaista**
- **Lain määrittämät ohjaavat dokumentit**
- **Järjestämishjelma toteuttaa järjestämislain 8 § määrittämiä hyvinvointialueen velvoitteita**
- **Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategiasta määrätään laissa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 11 §**
- Koko hyvinvointialueen laajuisesti toiminnan yhteen kokoava dokumentti sekä keskeinen johtamisen väline
 - Sisältää tavoitteet ja konkreettiset toimenpiteet vuosille 2024-2025 talouden tasapainottamiseksi
- Hyvinvointialueella laajuiset temaattiset toimintaohjelmat tarkentavat ja tukevat niin pelastustoimen kuin sosiaali- ja terveydenhuollon strategisten ohjelmien toimeenpanoa
- Toimialuekohtaiset suunnitelmat tarkentavat ja toimeenpaneavat muita dokumentteja ja ohjelmia tarpeen mukaan

lapha.fi

Lapin hyvinvointialue
Lapin buresveadjinguovlu
Laapi pyereestvaijeemkuávlu
Lapin pue'rrvääjjamvu'vdd

Talouden sopeuttamisohjelma

Alustava, kehys/periaatepäätöksen tasolla
Aluevaltuusto 19.2.2024 § 9
Pöytäkirjan liite

lapha.fi

Lapin hyvinvointialue

Lappi buresveadjinguovlu
Laapi pyereestváijeemkuávlv
Lappi pue'rrvääjjamvu'vdd

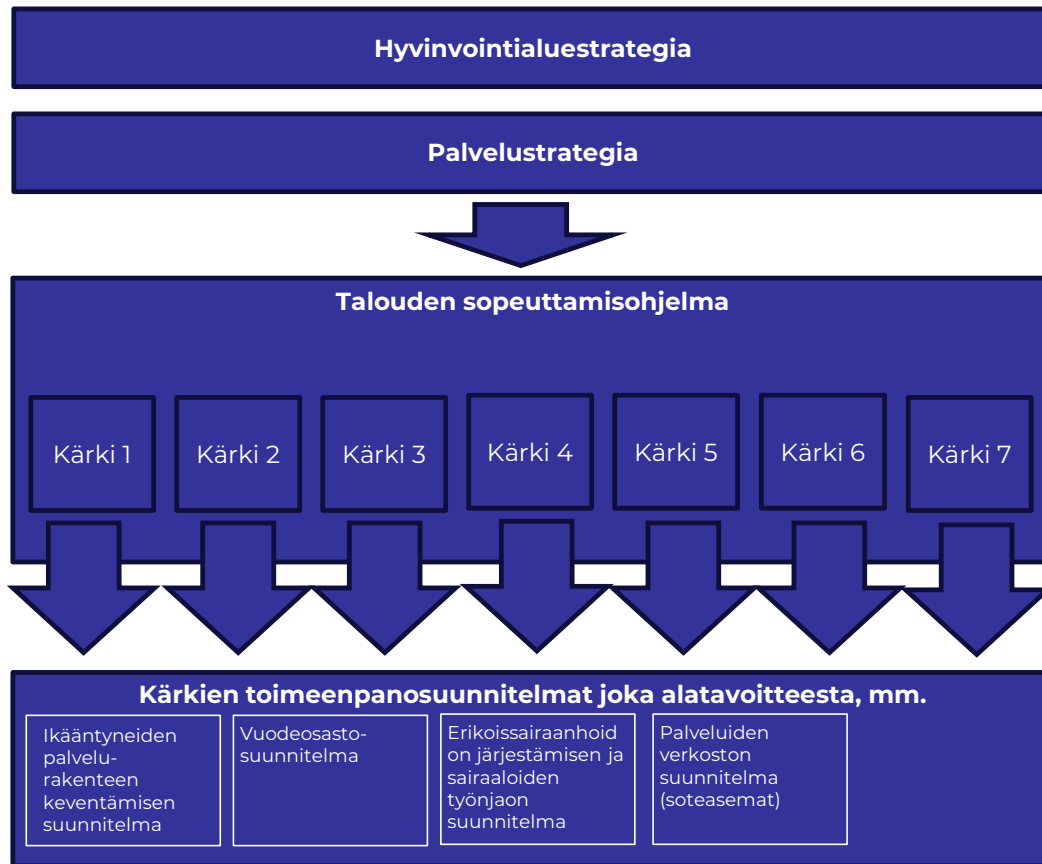
Palvelutarpeen kasvu, henkilöstön saatavuuden turvaaminen sekä talouden reunaehdot ajavat uudistamaan toimintaa

Talouden sopeuttamisen muutosajurit Lapissa

Uudistamalla turvataan palvelut ja henkilöstön riittävyys myös tulevaisuudessa

Talouden sopeuttamisohjelma toimeenpanee palvelustrategiaa

- Hyvinvointialuestrategia määrittää suunnan ja vision hyvinvointialueelle: **kaiken toiminnan tulee olla strategian mukaista**
- Aluevaltuusto päättää hyvinvointialuestrategiasta
- Määrittää **pitkän aikavälin järjestämisen tavoitteet ja periaatteet sekä palveluiden verkoston periaatteet**
- Aluevaltuusto päättää palvelustrategiasta
- Koko hyvinvointialueen laajuisesti toiminnan ja talouden strategiset tavoitteet yhteen kokoava dokumentti sekä keskeinen johtamisen väline
 - **Sisältää tavoitteet ja konkreettiset toimenpiteet vuosille 2024-2026 talouden tasapainottamiseksi**
 - **Toimeenpanee palvelustrategiaa**
- Aluevaltuusto päättää talouden sopeuttamisohjelmasta
- **Toimeenpanoa tarkentavat suunnitelmat valmistellaan erikseen ja eri laajuisina**
- Toimeenpanosuunnitelmat ovat eläviä ja päivittyviä dokumentteja

Alustavat kustannushyötytavoitteet - vuonna 2025 kulurakenteen tulisi olla noin ~98 M€ ennustettua kustannuskehitystä alempana

	Sopeuttamiskärjet	Kustannushyötytavoite (2025)
1	Palvelurakenteen keventäminen	~12 M€
2	Terveydenhuollon integraatio ja hoitoketjut	~23 M€
3	Palvelun järjestämistavan valinta	~11 M€
4	Palveluiden verkosto, tilat ja digitalisaatio	~12 M€
5	Henkilöstö ja organisaatio	~16 M€
6	Hankinnat, sopimukset ja logistiikka	~11 M€
7	Muu toiminnan kehittäminen ja sopeuttaminen	~16 M€
	Yhteensä:	~101 M€

Sopeuttamisohjelman kärjille on määritetty alatavoitteet sekä toimenpiteet, joiden avulla tähdätään tavoiteltuihin kustannushyötyihin

1	2	3	4	5	6	7
Palvelurakenteen keventäminen	Terveysthuollon integraatio ja hoitoketjut	Palvelun järjestämistavan valinta	Palveluiden verkosto, tilat ja digitalisaatio	Henkilöstö ja organisaatio	Hankinnat, sopimukset ja logistiikka	Muu toiminnan kehittäminen ja sopeuttaminen
1.1 Varhaisen vaiheen palveluihin ja kevyemmän asumisen palveluihin panostetaan	2.1 Kahden sairaalan työnjako on päätetty ja työnjako toimeenpantu	3.1 Toiminta- ja järjestämistapojen muutokset toteutettu valituissa palveluissa	4.1 Palveluiden verkosto vastaa palvelutarvetta ja henkilöstön saatavuutta	5.1 Toimiva organisaatio sekä esihenkilö ja johtamisrakenne luotu	6.1 Olemassa olevat sopimukset läpikäyty	7.1 Toimintaa on tehostettu ja toiminnan päällekkäisyyksiä karsittu
1.2 Sosiaalipalveluihin ohjautumisen perusteet on yhtenäistetty	2.2 Painopiste on siirretty erikoissairaanhoidosta perusterveydenhuoltoon		4.2 Digitaaliset ja kotiin vietävät palvelut täydentävät ja/tai korvaavat fyysisistä palveluiden verkostoa	5.2 Henkilöstön työpanos ja osaaminen on kohdistettu vaikuttavasti hyvinvointialueella	6.2 Materiaalihankinnat kilpailutettu ja skaalaetuja hyödynnetty	7.2 Muilla nopeilla sopeuttamistoimenpiteillä on varmistettu talouden tasapainostus
1.3 Raskaimpien sosiaalipalveluiden osuutta pienennetään	2.3 Sujuva toiminta ja prosessit mahdollistavat vuodeosastotoiminnan keventämisen			5.3 Sairauspoissaolojen ja työkyvyttömyyseläkkeiden määrä on vähentynyt	6.3 Varastojen, logistiikan, välinehuollon ja hoitotarvikejakelun tarkastelu ja keskittäminen	
	2.4 Päällekkäiset toiminnot on minimoitu			5.4 Henkilöstön vaihtuvuus on vähentynyt		
	2.5 Ennakoivaa työtä on vahvistettu (Hyte)			5.5 Vuokratyövoiman osuus on pienentynyt		
				5.6 Valitut tehtävät on automatisoitu		

7.3.2024

Lapin hyvinvointialue

Valtioneuvoston päätös hyvinvointialueen lainanottovaltuuden muuttamisesta 21.12.2023

Hyvinvointialueen talouden tasapainottamisohjelma

Valtioneuvosto päätti yleisistunnsossaan 21.12.2023 hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) 15 §:n 3 momentin nojalla Lapin lainanottovaltuuden muuttamisesta.

Päätöksen mukaan hyvinvointialueen tulee laatia talouden tasapainottamisohjelma, joka varmistaa hyvinvointialueen lainanhoitokyvyn ja mahdollisuuden järjestää lakisääteiset palvelut. Ohjelman tulee sisältää vuosittaiset rahamääräiset tulosta ja lainanhoitokyyä kuvaavat tavoitteet, joiden toteutumista on mahdollista seurata. Tasapainottamisohjelma tulee toimittaa valtiovarainministeriölle 23.2.2024 mennessä.

Hyvinvointialue on toimittanut valtiovarainministeriölle 23.2.2024 aluevaltuuston 19.2.2024 hyväksymän alustavan kehys-/periaatepäätöksen tasolla olevan talouden sopeuttamisohjelman.

Valtioneuvoston päätöksen mukaan valtiovarainministeriö voi hylätä tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman tai edellyttää ohjelman täydentämistä, jos on ilmeistä, että toimenpiteet eivät ole riittäviä lainanhoitokyvyn varmistamiseksi. Valtiovarainministeriö voi hylätä ohjelman tai edellyttää ohjelman täydentämistä, jos on ilmeistä, että toimenpiteet eivät ole riittäviä lainanhoitokyvyn varmistamiseksi. Ilmoitus ohjelman hylkäämisestä tai tarpeesta täydentää ohjelmaa tulee antaa hyvinvointialueelle 8.3.2024 mennessä. Hyvinvointialue voi täydentää ohjelmaa valtiovarainministeriön käsittelyn perusteella 25.4.2024 mennessä.

Valtiovarainministeriö toteaa, että Lapin hyvinvointialueen alustavassa ohjelmassa on esitetty monipuolisesti toimenpiteitä talouden sopeuttamiseksi. Ohjelman valmistelu alueella vielä jatkuu.

Valtiovarainministeriö pyytää hyvinvointialuetta täydentämään talouden sopeuttamisohjelmaa tulos- ja rahoituslaskelmien ennusteilla ja niiden perusteilla. Laskelmilla tulee osoittaa, miten alueella varmistetaan hyvinvointialueen lainanhoitokyy pitkällä aikavälillä.

Valtiovarainministeriön täydennyspyyntö 7.3.2024

”Valtiovarainministeriö toteaa, että Lapin hyvinvointialueen alustavassa ohjelmassa on esitetty monipuolisesti toimenpiteitä talouden sopeuttamiseksi. Ohjelman valmistelu alueella vielä jatkuu.

Valtiovarainministeriö pyytää hyvinvointialuetta täydentämään talouden sopeuttamisohjelmaa tulos- ja rahoituslaskelmien ennusteilla ja niiden perusteilla. Laskelmilla tulee osoittaa, miten alueella varmistetaan hyvinvointialueen lainanhoitokyy pitkällä aikavälillä.

Laskelmissa tulee esittää talouden tunnuslukujen tavoitteelliset arvot. Tällaisia tunnuslukuja ovat ainakin lainamäärä sekä laskennallinen lainanhoitokate. Ennusteita tehtäessä on tärkeää huomioida myös se, että vuonna 2026 maksettavan jälkikäteistarkistuksen määrää ei ole tässä vaiheessa mahdollista luotettavalla tavalla ennakoida.

Täydennetty ja hyväksytty talouden sopeuttamisohjelma tulee toimittaa valtiovarainministeriölle 25.4.2024 mennessä.”

Aikataulu (aluehallitus 28.2.2024 § 89)

- 19.2.-10.4.2024 välillä asukkaiden ja palvelujen käyttäjien, henkilöstön sekä sidosryhmien osallistaminen, yhteistoimintamenettelyjen ja loppuun saaminen, lausuntopyynnöt ym. sekä ohjelman jatkovalmistelua aluehallituksen ohjauksessa
- yhteistyökumppaneille ja sidosryhmille mahdollisuus antaa 3.4.2024 mennessä lausunto talouden sopeuttamisohjelman sekä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategian valmistelua varten
- strategian toteuttamisohjelmatyön ohjausryhmän ja seurantaryhmän kokous 12.3.2024, aiheena sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategian valmistelu
- info sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategian valmistelutilanteesta aluevaltuustolle 13.3.2024
- aluehallituksen työkokoukset kokousten 20. ja 27.3.2024 yhteydessä
- aluehallituksen työkokous 3.4.2024
- aluevaltuuston seminaari sopeuttamisohjelmasta ja palvelustrategiasta 8.-9.4.2024
- aluehallitus tekee sopeuttamisohjelmasta esityksen aluevaltuustolle 10.4.2024
- info aluehallituksen päätösesityksestä aluevaltuustolle 16.4.2024
- aluevaltuusto tekee päätöksen sopeuttamisohjelmasta 22.4.2024
- aluevaltuuston päätös toimitetaan valtiovarainministeriölle 25.4.2024 mennessä
- päätöksiä 47 miljoonan euron sopeuttamistoimenpiteiden aiheuttamista muutoksista vuoden 2024 talousarvioon aluevaltuuston kokouksissa 22.4.2024 ja/tai 10.6.2024